

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetéseik jutányosan számítatnak.

Nyitlított pótlásra 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapkiadójának:
STRAUSZ SÁNDOR.

A muraközi intelligencia feladata.

A kultúra munkásainak, a tanítóknak lelkesedése, önfeláldozó munkája csodákat művelt már a múltban. Nekik van legtöbb alkalmuk érintkezni napról-napra a néppel, látják annak bűjál-baját. A tanítóképző padjairól magukkal hozzák azt az eszményi rajongást, önzetlen apostoli hivatásteretetet, mely oly igen jellemzi a jó tanítót. Dolgozik az iskolában a kis gyermekek között, dolgozik a nép között. Hivatalos és társadalmi működése csak egy célt szolgál és ez a nép érdeke.

Itt nálunk Muraközben gyönyörű feladata van a tanítónak. De e szép feladatuknak csakis abban az esetben tudnak igazán, méltóképpen megfelelni, ha vannak akik munkájuk közben erkölcsileg, anyagilag támogatják. Muraközben még igen sok teendő vár a tanítókra! Népnünk gazdasági és szellemi viszonyait javítani, a kultúrát terjeszteni, oktatni minden szépre és jóra a népet.

Egy multkori cikkemben kifejtettem, hogy mikor a tanítóság kibocsájta az iskolából tanítványát, az olyan lélekkel hagyja ott a padokat, amintől örömmel láthatunk künn az életben. De amint a tapasztalatok sajnálatosan bizonyítják, az a gyermek künn az életben, gyakran elromlik. Amit tudott, azt ismétlések hiányában felejt. rossz társaságba kerülve, erkölcsi romlanak. Fájdalmas szívvel tapasztalja gyakran a tanító, hogy legjobb tanítványai elzúllottak az élet forgatagában. Ezzel szemben tehetetlen egy-

ma a tanító. De ha az intelligens elem összefog és a tanító munkáját méltányolva azt igyekszik elősegíteni is, nagyon könnyen megszüntethetjük e bajt. Támogassa a közönség erkölcsileg a tanítót, akkor a kívánt eredmény el nem marad. Fogadják az intelligens társadalom is az iskolából kikérült ifjúságot jóindulattal és vegyék be maguk közé, neveljék tovább azt az ifjút olyanná, amintők maguk. Erre egy mód van. Alakítsuk meg az ifjúsági egyesületet, a felnőttek számára a dalárdát, olvasókörrrel kapcsolatos. Az intelligens elem vegyen élénk részt ezen egyesületek beléletében s szereplése által igyekezzék azt a nép előtt tetszetőssé, vonzóvá tenni. Ebben az esetben meg lesz az értelmiségnek a népre az az erkölcsi hatása, mely szükséges minden faluban.

Minden községben meg lehetne találni a módozatokat, melyek szerint a lehető legolcsóbb áron létesíthetnénk amolyan kulturális-félel. Itt helyet találna az ifjúsági egyesület, olvasókör, tűzoltó-egylet stb. E célra minden bizonnyal tudna adni még a legszegényebb község is helyet, melyre azután minden község a maga viszonyaihoz mérten felépíthetné azt a néhány szobás házikót. Esetleg az építkezési költségek fedezésére lehetne törlesztéses évi segélyt kérni a D. K. E.-től, vagy annak zalai főoktatójól, mely nagyon szívesen áldoz az ilyenre. Ha már megvan a hely, megvan az épület, a kevés butorzat beszerzése nem sok gondot fog okozni. Egy farsang összes bajjai, meg egy majális tiszta jövedelme összehozzák ezek

árát. Az egyesületbe járatandó lapok ára pedig vigan futja a pártoló tagsági díjakból. Ezekkel már most le is küzdöttük volna a kezdet nehézségeit. Most már csak az lesz a feladat, hogy az egy tábortban levőket állandóan össze is tartuk, hogy a tagok az egyesület helyiségeit minél gyakrabban látogassák. Itt azután előzetes tárgyalások alá lehet venni minden olyan szereplést, melyet a falu közönsége kifejt bármilyen irányban. Itt az intelligenciának alkalma nyílik beleszólni a dolgot irányítani is. S ha már eddig jutottunk, nyert ügyünk van.

Kozma Imre.

Akik itthon nyaralunk . . . !

Csáktornya, 1909. augusztus 7.

Elhagytanak legjobbjaink: ki a tenger mellékére ment, hogy a sós levegővel lepörköltesse rossz bőrét, — vagy talán «hallgatni a tenger mormolását», — ki pedig a híres cseh fürdőbe, hogy a sós vízzel megreperáltassa «túrós-mácsikos» gyomrocskáját; sokan a stájer fenyevesek ózondús völgyeit keresék fel, hogy megnövezzék . . . tüdejüket, sokan pedig a Balaton hőmökös berkeit, hogy fürdőzzel . . . megtisztulhassanak; voltak olyanok is, akik a Bakonyban rándultak, hogy mily célból, azt nem tudhatni, de hála az Istennek nem tudunk olyanokat, akiket orvosaink Lipikbe küldtek volna; nem is említjük azokat, kik Toplicára mentek, mert nem tekinthető üdülésnek az olyan, ahol az illető kurája a közelségnél

Kirándulás Velencébe.

(Utirajz.)

Eljutottam feladatomból legnehezebb részéhez. Annak hű megrajzolását megkísérelni, amit Velencében láttam, részemről igen naiv vállalkozás. Sokkal kiválóbb, hivatott tollat is próbára tenni e bővös kaleidoszkop interpretálására.

Pünkösd reggelén néhányan, mivel vártak reánk, csak futólag, a Szent Márk templomról szóltak meg. Csupán általános benyomásról szólhatok, a részletekbe való elmerülésre nem volt idő. Úgy gondolom, ha egy képzőművészeti alkotást élvezni akarunk, először a szívünket kell feltárnunk előtte. Vetkőzzük le a sok tudálékos haszontalanságot, amellyel megtöltöttük fejünket! A művészi élvezet kapui nem a rideg ismeretek, hanem a fogékony lélek és a romlatlan szív előtt fognak megnyílni. Ne vegyük elő mindjárt a kiméletlen boncoló kést, hiszen élvezni s tanulni akarunk. Mikor a Szent Márk templom előtt állottam, dehogyan jutott volna eszembe, hogy e székesegyház nem egészen stílusban épült, hogy bizánci, egyiptomi, ó-görög és római ízlés olvadnak össze benne. Dehogy! Sokkal inkább fogva tartott a gyönyörtűség. Ami legjobban lekötötte érdeklődésemet, az a dóm külsejének hajszálfinom ízléssel alkotott szinharmoniaja volt. Tudnivaló, hogy a Szent Márk templom a burkolatos építészetenek a világon legtekintélyesebb s legértékesebb remeke. E templom téglából épült, nem úgy a korabeli egyéb templomok. A téglá azonban seholsem látható, mivel mindenütt egy dm.-nyi vastagságú lapok fedik, amelyek igen különböző anyagból készültek. S

ezen különböző anyagú burkolat ezérféle színének összhangja az, ami a föld legcsodálatraméltóbb templomává avatja a San Marót.

A belseje megragad fenségével. A fény a kupolák sok apró ablakán tödül be, amelyek így a csillagos égbolt benyomását teszik. Azonban oldalról is jön világosság. Elnöfölgos a tárgyak majd minden oldalról megvilágítják, temérdek reflex támad, amelyek együtt azt eredményezik, hogy a templom belső téréfogata sokkal nagyobb-nak látszik, mint amekkora a valóságban. S ez igen kiváló tulajdon; a konstantinápolyi Hagia Sophiát kivéve nem sok épület dicsekedhetik vele.

Kevés templom felel meg annyira hivatásának. Kevés templom vezet, irányítja annyira érzéseinket, gondolatainkat Isten felé, mint a Szent Márk székesegyház. S azt hiszem, ezt nagyrészt azok a mozaikképek teszik, amelyek a kupolákat és a falakat borítják. Még a középkorból valók. A XI. századbéli művészek nem törekedtek képeink természetességére, alakjai merevek, a mozdulatok esetlenek, de van alkotásainak egy jellemvonása, amely sokkal nagyobb mértékben van meg bennünk, mint akár a legnagyobb renaissance festők alkotásaiban. Itt nem nyomják el az emberi alkotó elme bámulata s a festészet érények a valóságos érzést, mint pl. Rafael madonnáiban, sőt az ábrázolásbeli gyarlóságok még jobban azon vallásos eszmékre irányítják figyelmünket, amelyeket tolmácsolnak. E templom képekként írott biblia, amely mindenkinek mindekor hozzáférhető; oly nyelven beszél, amelyet minpenki megért. Amíg Velence hallgatott rá és megértette szavát, jól ment dolga. De volt idő, amikor hiába hirdette e templombiblia az előtte hullámzó pénz- és élvhaj-

hászoknak, hogy van olyan kincs, amit pénz nélkül is megszerezhet a kalmár s ami édesebb minden gyönyörnél: Isten igetele és országa. Hiába hirdette a bűnös és erkölcsetlen sülédés századaiban: „Mert, amely fa gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és tűzre vetetik.” A biblia szava jóslattá vált, amely korán teljesedett.

Mily jó lett volna ezen arannyal s mesés értékű drágakövekkel ékes bibliában olvasgatni, de menünk kell tovább, még pedig az olasz királyi palotába. A nagy Sansovino műve. Eredeképpen Szent Márk könyvtára elhelyezésére építették. Most valóságos múzeuma a képeknek, szobroknak s iparművészeti tárgyaknak. Gyorsan haladunk keresztül a fényesebbnél fényesebb termeken, a végtelen sok látvánál összeolvadt már s csak úgy él emlékezetemben, mint egy színes mese az „Ezeregyéjszaka”-ból, vagy egy gyönyörű induszonyeg. De megis, emlékszem egyre! Canovanak „Fátyolos nő” c. márványát, amely a művészes vésőjének egyik kiváló szülőtte, szinte magam előtt látom.

Délelőtt még eljutottunk a „Santa Maria della Salute” templomba is. Megérkezésünkkel kezdve már annyiszor láttuk meg kupoláját s karcos tornyait. Az egész épület vonalainak oly könnyed, graciosus ritmusa van, akár egy mennetek. Végtelen bájos, oly közvetlen, oly lírai hangulata van. Belsejének feléltetésében Velence legkiválóbb mesterei versenyeznek egymással. A pálmát bizonyára Tiziano vízi el festményeivel, amelyek mestertük minden kiváló tulajdonával ékeskednek. Legmélyebb hatást a baloldali harmadik oltárkép, Tiziano: „Sztlélek alászállása” tett reám. Színekre, szinhatásokra van építve az

fogva, innen — már mint Csáktornyról — állandó «családi» ellenőrzés alatt tartható.

Megszűnt tehát egy időre városunk minden élénksége, csak a «Vincek» bandája szórakoztatja... uhlánus közvitézeinket; fejlethorgasztva ödög a sok szalma-özvegy; penész virít a kaszinók gyászos hátú «duplanycolásán», búsan sóhaj mellett a «Skiz», a «Pagát» meg a «Mond», de még búsában az «alsós-pakli» valamennyi tagja, mert nincs, ki velük... igazasson.

Igy aztán: «maradt itthon egy két h... t», akinek mert kutya-baja sincs, hát nem ment máshová nyaralni; de pardon, ezeknek is van bajuk: beteg a zsebuk, amit azonban az itthon maradt orvosok tanácsa szerint a legjobban itthon maradással lehet megkúrálni. E kurához tartozik főleg az is — nem említve a bor- és sör-ivó kurákat, — hogy az ember városunk zöldjeiben sétál-gasson.

Mint hogy az «Öreg-vár» felé «Tilos a bemenet», úgy még csak a következő irányok állanak rendelkezésünkre a zöldre juthatni:

1. Gáberc-felé, ahová azonban már nem igen érdemes kilátrádni, amióta eltűntek annak «tünderei» a... fejkötő alá;

2. Bagáry-felé, ahová azonban csak dupla-talpu, patkós és jól kiszegezett, vizsgálán csizmában lehetne kirándulni, mert alaposan meg akarják az oda vezető útát javítani — a sok halott panasza következtében — és itt örömmel ragadjuk meg az alkalmat a közönséget megnyugtatni az iránt, hogy a «Szépitő-Egyesület» már fogantatott oly intézkedéseket, amelyekkel ez út, még e... században elkészül;

3. Az «Új út»-felé, ahol azonban csak a naplemente után található hűs árnyékok;

4. Szándékosan hagyjuk hátra a leg-szebb irányt: a «Globetka»-felé vezető «álés» útát, amely még — ki tudja meddig — rendelkezésünkre áll. Nehogy ok szolgáltatásuk ahhoz, hogy e kétségtelenül legszebb útunk is elzárassék előlünk, több «iltton-nyaraló» ehelyütt kéri fel a többi «itthon-nyaraló» társait arra, hogy amennyiben a nyaralás

egész. A tűzes színek csakúgy izzanak a képen, a legerősebb piros a legmelegebb sárga, a legmélyebb ibolya mellett anélkül, hogy egy cseppet is bántó volna. Épen az erős világítással, a tiszta színekkel akarta kifejezni a művész a lelki világságoságot, amelyet a Szentlélek alázállása gyújtott a lelkekben. Még Tinterretónak Libertinek és Pálmának vannak e templomban festményeik.

Pünkösd délutánján a Lidón vagyunk, amelyet Tóth Béla annyira imádozott s amelyről oly elragadtatással beszélnek azok, akik csak látták. A kikötőtől a fűrdőig egyenes, kétoldalt fasortól szegélyezett út vezet. Útcának is beillik, amennyiben mindkétfelől gyönyörű villák, amelyek némelyike valóságos rózsaszérből emelkedett ki és elárulós helyek sorozatnak egymás mellett, amelyek velencei specialitásokkal vagy frissítőkkel szolgálnak. Otthonosan érezzük magunkat, viszontlátjuk szárazföldi ismerőseinket: a villamos és lovat. Ami nekünk jó ismerősünk, az szokatlan Velence szegényebb néposztályának, amelynek önnepét jelent, ha eljőhet a Lidóra megbámulni a villamos s főképen a szép, kecses s neki oly csodálatos állatot: a lovat. Mily tölöngás keletkezett, amikor egy katonatiszt-féle végig galoppolt az úton, vagy mikor elrobogott előttük egy könnyű homokfutó!

Azonban Mátam a Lidó lovainál szebbeket is, villáinál, parkjainál vannak különben is, Lidó mégis egyedül áll. Különállónak, páratalanná teszi az a felsőes panoráma, amely az elegáns fűrdő pompás terraszárdái nyílik. A tengert látni a maga nagyszerű végtelenségében. E fűrdőhely enyhe temperatúrája, amelyet az évszakok kevéssé befolyásolnak, a mindenképen modern berendezések a legszebb, legkedveltebb fűrdőhelyek teszik.

(Folytatása köv.)

az ezen úton való sétálással továbbra is, vagyis a jövőben is gyakorolni óhajtlják, hogy akkor sétájuk közben ne térjenek le az «egyenest útról» a... rétre, mert az ott buján termelő fűre bizony nagy szüksége van a «Svájcerájának», ez utóbbira pedig a tejel, a turót és a vaját kedvelő publikumnak. Haladjunk tehát még sétánk közben is «kitaposott úton» és óvakodjunk a «félre-lépéstől», mert ha nincs fű, akkor nincs tej se; ha pedig nincs tej, akkor mivel neveljük lel hazánk jövőndő oszlopaikat, vagyis akkor hamarosan kipusztul inuen a büszke sziltyák faja és akkor kárörvendve lepi el e szép földet az arra már régen vicserítő szláv-faj és akkor... no de elég legyen már e kánikulai bölcsekedésből, mert hisszük, hogy anélkül is termékeny talajra találand intő szövegünk.

— A népkönyvtár mindenki számára ingyen nyitva van minden vasárnap délután 1/2—1/3-óráig a városházán.

K Ü L Ö N F E L É K .

— Szerkesztő változás. Mult számunkban megemlékeztünk a változásról, mely a Muraköz horvát részének szerkesztősége körében beállott. Most immár pozitív híradással szolgálhatunk t. olvasóinknak a változás eredménye felől. A horvát rész tartalmáért és irányáért is lapunk felelős szerkesztője Zrinyi Károly lesz felelős. Segéd-szerkesztőnek Bezenhoffer Mihály urat, eddigi főmunkatársunkat, sikerült megnyerni, akinek tudása, szorgalma s a horvát rész szerkesztésében eddig is kifejtett tevékenysége legnagyobb biztositékunk arra nézve, hogy a horvát rész az eddigi színvonalon fog maradni. A főmunkatársi teendőket Pataki Viktor kotori igazgató tanító úr fogja ellátni, aki eddig is szorgalmas és tehetséges tagja volt annak a gárdának, mely csakis hazafias értelemre hallgatva, önzetlenül szolgált a szent ügyet, melynek a Muraköz horvát része a muraközi nép érdekében huszonöt év óta lelkes zászlóvivője. Megvannak győződve róla, hogy lapunk t. olvasói szívesen vesznék tudomást e változásról, mert hitünk szerint jó karokba került a horvát rész szerkesztése, kiknek működése elé teljes bizalommal és megnyugvással lehet tekinteni.

— Tanügyi kinevezések. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Fülöp Áron, oki képzőintézet tanár, — a csáktornyai áll. tanítóképző nevelőjét, — a somogy-csurgói áll. tanítóképződehez segédtanárrá kinevezte. — A Julián Egyesület Mészáros Károly, az idén Csáktornyan képesítőzött tanító, kiszabádkai lakost, szlavoniai Julián-tanítóvá nevezte ki.

— Latin tanszék a polgári főiskolánál. Amint értesülünk, a latin nyelvnek tanítása polgári iskolánkban a jövő tanév elején kezdetét veszi. Pataki Kálmán polg. iskolai igazgató, ki a szülők e mozgalmát lelkesen pártolja, e szellemben terjesztette fel a vall.-és közoktatásügyi miniszterhez azon kérvényt, melyet Simon Lajos kir. itélő táblabíró elnöklete alatt egy bizottság szerkesztett. A miniszteriumban kilátásba helyezték, hogy e terv megvalósulása elé akadályokat nem gördítenek s így a latin tanszék szept. 1-ével megnyílt. — Az érdekelte szülők figyelmét felhívjuk e körülményre s arra, hogy a beiratásokkor, amennyiben polgári iskolába járó fiaikat a latin nyelv-

ben is taníthatni óhajtlják, szándékukat az igazgatóságnál jelentsek be.

— Zenetanári képesítés. Hruschka Gabriella, a budapesti Nemzeti Zenede III. kiművelési osztályának jeles növendéke, a lefolyt tanév végén zenetanári vizsgálatot tett fényes sikerrel. Hruschka Gabriella zenetanárnő, akit a tanítóképző-intézet által rendezett koncerten aratott fényes sikerből kifolyólag társadalmunk előnyösen ismer, egyelőre Budapesten marad, hol egyideig magán-zeneoktatással foglalkozik. Hruschka Gabriella a vidéken zenekonzervatóriumot szándékozik nyitni, melynek tárgyában néhány várossal már tárgyalásokat folytat.

— Megbízás. A vall.-és közoktatásügyi miniszter a csáktornyai polg. főiskolánál üresedésben levő tanszék ellátásával Ceacsinovics Aladár polgári iskolai tanárt megbízta.

— Pénzügyőri biztosi kinevezés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a pénzügyőri biztoshelyettesek létszámából Meissner Emil csáktornyai biztos helyettes Vágújhelyre pénzügyőri biztossá nevezte ki.

— A Zalamegyei Általános Tanítóeszköz-tanító. elnöksége felkéri azon kartársakat, kik f. é. aug. 26-án Keszthelyen tartandó közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy elszállásolásuk iránt f. hó 22-ig Murai Lajos keszthelyi közs. iskolai igazgató úrhoz forduljanak.

— Esküvő. Marton Aladár budapesti posta-és táviratbizt., ma vasárnap d. u. 3 órakor tartja esküvőjét a helybeli izr. templomban Pátka Jakab csáktornyai vasúti főnök leányával, Olgával.

— A Katolikus Népszövetség. ma, 8-án, d. u. fél három órakor a Szt. Ferencrendű zárda udvarán alakuló gyűlést tart.

— A Stridóvári Agglegények Kőre által, a strigovcsáki váromonok emelkedő emléktorony alap javára, jul. 25-én tartott estély igen szép erkölcsi és anyagi haszonnal végződött. A mulatság összes bevétele: 299 K 20 f, kiadása pedig 84 K 12 f, tiszta maradványa: 215 K 06 f volt. Ezen alkalommal felülfizetni szívesek voltak: Gróf Dunay Hugó 20 K, Gönc Árpád (Budapest), Filippics Lajos (Drávavásárhely) 10—10 K, dr. Kovács Lipót (Csáktornya), dr. Csillag Dezső 8—8 K, özv. Csálay Gézáné (Budapest), Fejér Dénes 6—6 K, Pollák Gyula (Csáktornya), dr. Ember Géza (Jászdózsá), özv. Gállics Józsefné, Laux János (Csáktornya) 5—5 K, Beck Pál (Hatvan), Kollarics Imre (Murasklós), Bellec Ede 4—4 K, Heisenberger Ferenc (Felsőmihályfalva), Dobsa Kálmán (Muraszentesmárton), Márinovicz Ferenc (Drávavásárhely), Martonossy Imre (Víziszentgyörgy), Szabotics Rezső (Drávacsány), Premec Miklós (Csáktornya), Lukmann Nándor (Muraszardahely), Pecsnornik Ottó (Csáktornya), Hadrovics József (Zágráb), Hirschnál Ernő (Bécs) 3—3 K, Dénes Béla (Csáktornya), Mágics Ferenc (Nagykanizsa), Brodnyák Antal, Kiss R. Zoltán (Drávacsány), Stern Miksa, dr. Schwarc Lajos (Csáktornya), Danitz Sándor, özv. Adelman Ferencné, Larnszak István (Belica), Lukassi József, Tihanyi Lajos 2—2 K, Ács Jenő, Mráz Kálmán (Csáktornya), Videc János (Víziszentgyörgy), Hertelendy Lajos, Csutak Elek, Nádaj József, br. Knezevich Viktor, Krampatits József, Terbóc Imre, Mihovics József, Lutár István, Kozma György, Cinzek István (Muraszardahely), Sranec Elek, Reiner János 1—1 K. A tiszta jövedelem a stridóvári lakareképzőtárban «Strigovcsáki emléktorony-

alap» néven gyümölcsözőleg helyeztetett el. A közönség ezen önkéntes áldozatkészsége, mely az eszme iránti rokonszenvről tesz tanúságot, erős reményt nyújt, hogy a megindító gyűjtés lehetővé teszi, az Árpád-házi királyokhoz méltó emlék mielőbbi felállítását. Fogadják a felülfizetők a nemes ügy érdekében a rendezőség köszönetét. Br. Knezevich Viktor, dr. Csillag Dezső, Fejér Dénes.

— **Tűzoltó-kongresszus.** A zalavármegyei tűzoltó-szövetség e hó 22-én tartja Tapolcán az évi kongresszusát. A tapolcai tűzoltó-egylet az alkalommal ünnepli 40 éves fennállását és új zászlaját szentelteti.

— **Gyászhir.** Kováts Gyula, Légrád nagyközség jegyzője, a vármegyei községi és körjegyzői egylet elnöke, törvényhatósági bizottsági tag, 47 éves korában meghalt. Az egész vármegye megnyilatkozott részvételével helyezték örök nyugalomra a mult vasárnap délutánján. Gróf Batthyány Pál főispán és a megyei tisztikar több tagja részvételel intézkedtek az elhunyt özvegyéhez. A ravatalnál Molnár István, a vármegyei jegyzőegylet alelnöke mondott gyászbeszédet, melyben rámutatott az elhunyt kiváló érdemére. Bors György ág. hitv. ev. lelkész, majd Golub János muravidai plébános mondatk meg gyászbeszédet, méltatván az elhunyt érdemeit. Kováts Gyula mint tanító kezdte pályáját. A csáktornyai tanítóképző megnyitával az első tanítójelöltek s az először képesítőzők sorában volt. Mint fiatal tanítót a strídi áll. iskolához igazgatóvá nevezték ki s értékes cikkeivel állandó levelezője, munkatársa volt lapunknak. Majd megszerezte a jegyzői oklevelet is s Légrádon csakhamar megválasztották. Mint tisztviselő példája volt a pontosságának és lelkiismeretes munkának. Elismert tekintély volt a községi igazgatás terén. Emellett agitációs lélek. Magyarosított, hirdette a magyar állam-eszme diadalát, ébren tartotta a nemzeti szellemet a drávántúli községben. Mint a megyei jegyzők egyletének elnöke fanatikususa volt az összetartásnak, a kartársi viszony ápolásának, amelyért folyton dolgozott, agítált, áldozatokat hozott. Benne a megye közönsége oly férfit vesztett, kinek emlékét soká meg fogják őrizni.

— **Pályázat segédjegyzői állásra.** A felsőmihályfalvai körjegyzőségben unjonan rendszeresített és évi 1000 K fizetéssel járadalmazott segédjegyzői állásra pályázat hirdettetett. Pályázati határidő aug. 21. A választás aug. 24-én lesz.

— **A perlaki helyi bizottság** nevében Máté István helyibiz. elnök és Prémus Flórián helyibizottsági jegyző, lelkes felszólítást intézett a csáktornyai törvényhatósági szolgáknak helyibizottsággá való megalakulása s az országos szövetség tagjai sorába leendő belépése érdekében. Érdekeltek a felhívást szerkesztőségünkben betekintettek.

— **A Dunántúli jegyzők nevelő intézete.** Győr, Komárom, Moson, Somogy, Sopron, Veszprém és Zala vármegyék községi és körjegyző egyesületeinek képviselete e hó 2-án nagy lelkesedéssel és egyhangu határozattal megalakította a Dunántúli jegyzők nevelőintézete egyesületét. Az ideiglenes tisztikar megalakult s előterjesztette, már a jövő iskolai évben felállítandó intézet kombinált költségvetését, mely 40 tanulóval 22.300 K kiadást és 22.700 K bevételt tüntet fel. A 8 vármegye 691 jegyzője közül eddig 281 lépett be az egyesületbe.

— **Életmentés.** Alsódomborún folyó hó 2-án a Drávában fürödtek a többek között

Fesztl Antalné, Stefics Ferencné és Miszer Mihályné. Mindhármukat a víz elkapta. Fesztlné és Steficsné nagy nehezen kiúszott az árból, Miszerné azonban már-már elmerült. Társnőinek kiáltásaira a nem mesz-sze fürdőző dr. Zalán Gyula a tudóktól után úszott s saját életének kockáztatásával szerencsésen kimentette.

— **Halálozás.** Hélfőn éjjel, hosszas szenvedés után hunyt el Simon István drávagyalfalui körjegyző neje, született Németh Irén Etelka élete 27-ik, boldog házassága 7. évében. Az elhunyt temetése aug. 3-án ment végebe a nagyszámú rokonság és a közönség őszinte részvétele mellett Vörösbereyben.

— **Husvizsgáló tanfolyam.** Csak a napokban záródott Nagykanizsán a husvizsgáló tanfolyam kitűnő eredménnyel, 3-án újból megnyitott évből a negyedik. A kurzusra Muraközéből a következő községek kiküldöttei iratkoztak be: Muraszterdahely, Stridóvár és Drávavásárhely.

— **Meggyanusított posta.** Pár hete arról írunk megyei lapjaink, hogy az Országos Néplap példányai, melynek Dobrovics Milán orsz. képviselő a lapvezére, az alsó-lendvai postán elkallódnak. Dobrovics — a lapok szerint — ez ügyben feljelentést tesz. Az igazság érdekében megjegyezzük, hogy az alsó-lendvai postamester egy újságról kijejelentette, hogy ő nem tud a dologról semmit. Ha a hivatalnokok közül valaki tényleg visszaküldi a lapokat, annak az lehet az oka, hogy a címszalagok tévesen lesznek kiállítva; de hogy politikai háttérrel volna a dolognak, vagy pláne ellenszenvből tennék azt, az valótlanság. A pécsi posta-és táviró igazgatóság lesz hivatva ezen bízhetetlenül hangzó vádat tisztázni. Ezt megkívánja a magyar posta mintaszerűsége és európai jó hírneve.

— **A határrendőrségnek bűnvádi nyomozásokkal való megbízása.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a m. kir. határrendőrségnek bűnvádi nyomozásokkal való megbízása dolgában valamennyi határszéli rendőrkapitányának rendeletet küldött, melyben kivonlalzza a határrendőrségnek, mint az állam rendőrhatalom jogkörrel felruházott hatóságának bűnvádi nyomozásokkal való megbízhatóságát. Hangsúlyozza a rendelet, hogy a m. kir. áll. határrendőrség a királyi ügyesség részéről adott megbízás alapján csak azon bűncselekmények kinyomozására lehet hivatva, amelyek a határrendőrség feladataival kapcsolatba hozhatók. Ilyenek az új kivándorlási törvény életbeléptetése után ezen törvénybe ütköző bűncselekmények, az uzsora üldözések azon esetei, amelyek hivatalból elősegendők, a leánykereskedés által elkövetett bűncselekmények, amelyek külföldi exportra vonatkoznak, továbbá azon bűncselekmények, melyek oly vasúti vagy hajóállomáson követték el, vagy derítettnek ki, amelyeken a rendőri szolgálatot kizárólag a határrendőrség teljesíti, végül azon államelleni bűncselekmények, melyek a határrendőrség működési területén követték el.

— **Milyen a szőlőtermés Zalában?** A m. kir. szőlőszeli és borászati felügyelő jelentése szerint Zalavármegye területén a szőlőkben ezideig elemi károk nem fordultak elő. A peronospora az elkésetten permetezett szőlőkben fellépett ugyan, de csak jelentéktelen károkat okozott. A szőlő szépen fejlődik, igen jó közepes, helyenkint, — pl. a Muraközben — bő termés várható.

— **Porcinkula.** A híres porcinkulai bűcsű,

a kedvező időjárás következtében rengeteg hívtó vonzott Csáktornyára. A környékbeli papság teljes számban sietett a Ferencröndi zárdá emberföltött munkájának megkönnyítésére. 2 napig hangos volt a város a magyar szótól s a templom a magyar daltól. Másnap a papság által a határig kikisérve hagyták el a bűcsűsok városunkat.

— **Országos vásárunk,** dacára a kedvező időjárásnak, lanyha lefolyású volt. A katonalovak közt fellépett lépene is lehangolólag hatott Ausztriából hiányoztak a kereskedők, a takarmányhiány miatt, az olaszok meg úgy látszik, már beszerezték szükségletüket.

— **Fejberugta a ló.** A porcinkulai vásáron Mihácsi Ferenc sormási gazda lova, — míg Laux János csáktornyai városi állatorvos a vásártéri kapunál rajta a szükséges löszemlélt végezte, — kirugott s a gyanulatlant ott áldogáló Molnár János szombalfai lakost úgy ajkon rugta, hogy eszméletét veszve vágódott hanyatl. A gyorsan érkezett orvosi segély folytán eszméletre lért a szerencsétlen s ha komplikációk nem is súlyosbítják a bajt, egy örökké emlékezetes porcinkulai vásárra fog visszagondolni göcseji polgártársunk.

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** Időszakonként felmerülő azon hírrel ijesztetik a szőlősgazdákat, hogy itt vagy amott valami pusztító szőlőbetegség ütötte fel a fejét. Ilyenkor, mikor a szőlősgazdák a legerzékenyebbek, hamar talál hitelle az a híresztelés is, hogy az ország egyik-másik vidékén már az u. n. fekete rothadás (blackrot) is, ez a veszedelmes szőlőbetegség, mely Franciaországban nagy kiterjedésű szőlőtelepeket tett tönkre, már felütötte a fejét. Hát ez egyszerűen nem igaz. Mindazonáltal jól tudni a magyar szőlősgazdának, hogy ha telepeiken valami gyanus szőlőbetegséget észlelnek, forduljanak az Ampeologiai Intézet igazgatóságához, mely minden egyes esetben díjtalanul ad felvilágosítást. Címe: Budapest, II, Debrői-út 15.

— **Hűtlen tanonc.** Szabacher Fülöp 15 éves asztalostanonc, Vinkó György muraszterdahelyi gazdjától különféle asztalos szerszámot lopva, megszökött.

— **Lopás, család.** Sztráh István és a vele házközösségben élő veje Perkó István víziszentgyörgyi lakónál, — míg a család a mezőn aratott — belőrök jártak. A szekrényből minden értékesebb holmit összeszedtek, majd 300 K készpénzt is magukhoz kaptarintva, megugrottak. — Vinkó György gáborvölgyi lakos pedig Bogdán János ternovcsáki lakos biciklijét lopta el. — Král Dervarics István foglalkozás nélküli csáktornyai munkakerülő, egyik helybeli kereskedőnél uriasan felruházta magát a megszökött. Csalásért feljelentették.

— **A kős.** Flac Antal vargahegyi lakos Prekopán a Golub-léle kocsma előtt Veszkelő Istvánt összeszurkálta. — Kiváca Lajos györgyhegyi lakos Meszarics Jakabot súlyosan zurkálta meg. — Rántes Elek kis-ésedi lakos, Felsődomborun, Bánék Gábor bírót késett meg alaposan. — Major Imre csáktornyai kocsis Toplek Mihály battányi nyomorék sánta legényen súlyos sérüléseket ejtett bicskájával. Mindnyájuk ellen folyik a vizsgálát.

— **Szülők figyelmébe.** «Nagykanizsai tanár a jövő tanítási évre 2 jó házból való fiút teljes ellátásra elfogad. Megbízható felügyelet, házi correpeticio. Bővebbet e lap szerkesztőségénél.»

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cčna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Glavni urednik:

BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlastnik

STRAUSZ SÁNDOR.

Vjeresijske udruge:

(Selske šparkasse.)

Sada je 10 ljet, da je orsačko spravišće doneslu zakvu, poleg kojega su se ustrojile vjeresijske udruge. Bez toga da se sada bavimo sa tém, kaj je postigel orsag sa vjeresijskim udugami, pisali budemo od njih i od njihovog velikog hasna.

Vjeresijske udruge to bi se drugač moglo po našem reći „Selske šparkasse.“ Iz česa stoji to? Stoji iz selskih gazdov, koji zato daju skup svoje filére, da vu takvem slučaju, kada je kojemu vu selu zmed njih potrebno, moreju njega pomoći. Tak gazdi imaju dvostruki hasen. Od onoga imaju hasen, tojest interes, kaj oni nutri platiju, a od posudjenih penez opet oni imaju hasen. Jer pri kim su penezi on mora interes plaćati, a čiji je taj interes? taj interes je onih gazdov, koji su vu druztvu.

Sigurno je da gazdi sami od sebe nebi mogli eksistirati, tojest nebi mogli obstajati, ako nebi bilo pomoći od zgora. Ta pomoć se zove, Centralna vjeresijska udruga. Središnja ili centralna vjeresijska udruga je zato, da siromake ljudi podpomaze. Knjoj spadaju vu orsagu sve selske šparkasse. Ona jim na fal interes daje peneze, te je vu svim podpomaze, račune jim pregledne, tak da svaka selska šparkassa je najménje jedanput na ljeto pregledana.

Ali gledajmo po bliže kaj izgleda vun jedna vjeresijska udruga iliti selska špar-

kassa. — Čul sam, ali i vno se je pisalo, da bi se vu Drávavásárhelyu načinila jedna takva šparkassa. Neznam jeli se je načinila ili ně, no svakako bi jako dobro bilo da bi se načinila. Gledimo kak ide to ustrojenje.

Vu Drávavásárhelyu se je neboji zmed gospode navučiteljov zmislił da bi dobro bilo napraviti selsku šparkassu. Zezval je jedno nedelju popoldne skup narod, pak jim je raztolnačil onaj veliki hasen, koji bi bil za selo, kada bi vu njem selska šparkassa bila. Raztolnačil njim je, da se drugač nemre načiniti takva šparkassa, nego ako se vu selu 50—60 trézni ljudi najde, koji bi hoteli biti člani vu šparkassi. Svaki član mora platiti na mesec 1 koruna tak dugo, dok 50 korun izplati ili ako hoće može najedenput ovih 50 korun platiti. Od ovih 50 korun on dobi interesa, dobi dohodek svakoga ljeta na kraju. Zalém, ako vu silu dojde dobi peneze na najfalesi interes. Jer dobro poslušajte, ako nema selska šparkassa tuliko penez, da bi mogla svakomu vrédnomu človeku dati na posudu, onda dobi peneze iz Centralne vjeresijske udruge.

Čela šparkassa je tak lehka stvar, da ju sami ljudi moreju voditi. Iz Centrale dobiju sve kaj jim je potrebno knjige. Ove je samo izpunjavati treba. Glavno je da magjarski znaju oni koji su vodje. A koji su vodje? Jeden je predsednik, jeden je kasér, jeden je knjigovodja zvun toga ima odbor, koji odlučuje komu je moći peneze dati komu ně. Gospodin navučitelj samo tuliko hoće, da on more višeput pregledati knjige

jeli se dobro vodi. On na to dobi punomoć od centrale.

Kad se je jedanput već tak raztolnačilo narodu i našlo se je 50—60 poštenih gazdov, pak makar i više, koji bi voljni bili podpisati da platiju 50 korun, koji penezi se nikada nemoreju izgubiti, onda se to javi vu Budapeštu vu Centralu. Iz centrale dojde vun jeden činovnik, koji opet raztolnači stvar i popita naroda, jeli hoće takvu šparkassu napraviti. Kad se tak već opetuvano popita narod i vidi se, da mu je volja k stvari, onda ovaj činovnik ostavi vuni knjižice, da je ljudi podpišeju. Po podpisanju dojde opet jeden činovnik i ustroji vjeresijsku udruhu, koju onda pri Törvénszékü potvrdi i onda se može otvoriti i davati već peneze van. Sve to nekošta niti krajcara. Niti Štemplini, niti pošta nikaj nekošta, orsag je to sve odpustil zato, da si siromaki pomoreju. Niti ako bi što hotel na svoj grunt zeti peneze vu gruntovnici ga nebi koštalo nikaj ako od selske šparkasse zéme vun. Jer to je zato napravila tak vlada, da se siromaku človeku pomore.

Dakle selske šparkasse su za selske ljudi. Samo oni su njim neprijatelji, koji sami guliju narod.

Politički pregled.

Vu Magjarskoj politici se sada samo za kulisama ili kak bi mi rekli za zaprtimi vratii stvara nekaj ali za to mi neznamo kaj je. Vlada vrši svoje posle, ministri putuju

Putovanje na cugu.

U nekom varašu bili su dva dobri pajdaši po imenom Jožek i Štefek. Jeden dan se dospomeniju, da budu putovali v Gradec. Kak su odlučili tak je i bilo. Ideju na banhof, zemeju kartu i sedneju se u jeden vagon v kojem još do onda nije bilo nikoga. Zelno su se ogledavali jeli bude što došel vu onaj vagon, da se barem malo pospominaju. Ali sve zabadav, cug se gene i oni dva u vagonu sami. Jen čas se šaliju i prepoviedaju jednu drugu; kad na jedanput cug postoji na susednim banhofu. Oni opet glediju što bude došel k njim.

Nesu niti čekali dugo, jer za kratko vrème vidiju, da jeden dosta dobro oblečeni čovjek, u rukah zdvemi velikimi paketi koraca protli njim.

„Nek izvoliiju gospon sim, ima i za vas dost mesta!“ reče putniku Jožek. Putnik dosluhne njega i ide u vagon. Najedenput

se počneju s njim spominati ali na žalost svoju; putnik njim samo negda-negda odgovori malo i opet vtihne. Zatem vtihneju i oni i negovoriju nikaj.

Za kratko vrème zeme putnik paket v ruke i počel ga ofnavati. Jedenput samo potegne iz paketa flašu i počne piti. Jeden je bole žalostno gledal putnika, kak drugi jer su vidli, da mu vtek ide, ali kaj su si mogli pomoći. Štefek se zatem opet počne razgovarati s putnikom, tak dugo daje putnik ponudil i njim piti. Potem su Jožek i Štefek znali, daje v glažu dobro vinu.

Tak za pol vure Jožek opet prosi putnika, nek njim daje malo od dobroga vina, da mu poštenu platiju, — ali sve badavo — nedobiju niti kaple.

Za kratko vrème vidiju, da je putnik zaspal. Odmah stane Jožek i zeme paketa u kojem su bili glazi z vinom i zeme sve tri glaze vun. Jerbo su bili obedva dosta žejni; — ne čudo — ako su za kratko

vrème sve tri glaze spraznili. Kak je cug na prvim banhofu postal, izideju obedva doli i napuniju glaze z vodom, stem je de neju v paket kak su predi bili, i kak da su posel najlepše obavili, — legneju se i oni. Mesto dabi spali, pazili su kaj vu vender putnik napravil. Nisu ni trebali dugo čakati, jer se putnik naskoro zbudil. Stem se i oni zdigneju gori i pitaju njega, jeli je dobro spaval i kaj liepoga senjal: Putnik odgovori da spaval je dost dobro, ali senjal nije nikaj.

Reče njemu Jožek!

Čujete priatelj, ja znam da ste vi čitali bibliju, — povečtemi kakvu čudu je napravil Ježuš, da je bil u Kanigalilei na gostovanju?

Drugo ne, — nego to znam, — odgovori putnik, daje Ježuš blagoslovil vodu, i voda je postala vinom.

Onda je moja senja čist druga, reče njemu Jožek. Čujte ja pak sem to senjal, da se jednomu vinu obrnulo na vodu!

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányszás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE.

Cs. és kir. szabadalom 57. szám 1896. március 15.

Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

jedni sim drugi tam. Državni tajnik Szte-rényi držal je govor pred svojim izborni-ki, to su politički glasi.

Kossuth je u kupalištu, da mu be- tezne noge ozdraviju. Sada je i Apponyi u jednom morskim kupalištu.

Kak čitamo u novinah Njegvo veli- canstvo kralj je sada lépo zdrav i u Ischlu se zadržava med kraljevskom familijom.

Vu Horvatskoj se sve kuha. Stari pod- ban Czernkovich je otišal u penziju i do- šel je novi. Ovaj se zove Cuvaj Slavko. Ve- liju da je jako dober človek i dobro se drži posla, da mir napravi u Horvatskoj. Vezda putuje Cuvaj po virovitičkoj varmegiji. — Svigdi ga jako lépo primiju. Znamenita je stvar, da po celoj Horvatskoj sada počneju dojt do te misli da se navćuju magjarski. Vu Eszékú u Slavoniji izlaziju novine »Die Drau« ove pišeju u svojem članku »Lernen wir ungarisch« da bi dobro bilo, da bi jedenput horvati previdli, da je njim po- trebni magjarski jezik. Najme s magjari su horvati skoptčani nerazdružljivo, u Horvats-koj na željeznici i vu više službah nemore biti namešćen on, koj nezna magjarski, a jer pak njih se malo vući magjarski, zbog toga se na najviše mesta magjari imenuju. Pišeju te novine, da se bude vu Pécsu vu Magjarskoj otvorila horvatsko—magjarska gimnazija na kojoj budu se deca i horvatski učila, tak budu onda na sve službe magjari išli, ako se nebudu horvati navćili magjarski.

Vu celoj Horvatskoj se sada sve vri. Tak se veli da budu vu jesen izbori. Veliju, da denešnji ban Barun Rauch, je tak ob- ljubljen od magjarske vlade, da bude on ostal za bana ili bude vu izbori dobil većinu ili ne. Već su i pisale jedne novine, koje su blizu vlade da bude jaj onim, koji ne- budu glasovali za Rauchove ablegate. Jako je čvrst človek taj Rauch, koji jako dobro vidí svoj položaj, ali se brini i za svoj or- sag, da se narod pomiri, da se vući delati, da bude bogat, a ne da lenjari i zbog toga je siromak, a zbog siromaštva kune i psuje magjare, koji su mu nikaj ne krivi.

Sadašnji Ban Barun Rauch je dal i

Za tem svi tri otiheju.

Za nekuliku minut stane putnik svoj paket, potegne iz njega glaža, da si žedju ogasi. Malo pije, ali najedenput dene glaža i oaketa doli, i stem v ruke z drugim pa- ketom i počne ga takaj ofuavati.

Jožek i Štefek svi prestrašeni glediju kaj bu vezda stoga. Gđa je već putnik čisto ofnal svojega paketa, onda su tek ar videli, da su i tam tri puni glaži.

Putnik zeme jednoga i počel koštati. Malo košta i jcr se mi je glažo pije još dva-triput. Jedenput samo dene glaža doli, stane i veli: Čujete priatelj, ja znam daje Jezus blagoslovil vodu, koja je postala vinom i to vjerujem, da ste senjali, kaj se je vinu na vodu obrnulo; nego to stvar si nemrem nikak premisliti. Nikak mi nejde v glavu, ja sem imel ovdí šest glažah puni z vinom i eto vezda je v tremi glaži vinu a v drugi tremi čista voda.

Kak to more biti!?

Čujete! reče njemu Jožek: sigurno ste si išce ne dosta glavu trli nad toj stvari. Malo bole i duže premišlavajte, sigurno vam dojde v pamet kak to more biti.

V tem čajtu čug postoji v Gracu. Tri putniki izideju iz čuga. Dva v jeden a tretji v drugi kraj ideju — svaki po svojem poslu.

I. V.

dosta novih magjarskih školah dozvoliti vu Slavoniji i vu Horvatskoj. Vezda je već blizu 50 magjarskih škola postavljeno. Mi Medji- murci najme moramo znati, da vu Slavoniji i Horvatskoj živi blizu tristojezer magjarov i magjarskih švabe, koji znaju magjarski. Ovim je do sada ne smelo niti govoriti ma- gjarski, ali vezda kak je Društvo Julian po- celo škole postavlja, otrple su se jim oči i oni znaju, da ako su vu Horvatskoj, da su onda pod magjarskom svetom korunom svetoga Štefana. Vu Ameriki živi dva mil- lijune magjarov imaju svoje cirkve pope i škole, slobodni su, kak nebi mogli biti slo- bodni vu Horvatskoj koja spada k Magjar- skoj! — To je sve previdel sadašnji ban Barun Rauch, pak je on, koji je dober horvat ali je dober magjar odredil da svaki narod naj ima svoje škole.

To je za nas medjimurce jako povuč- ljivo, kakvi su nekoji siloviti brati prek Drave, jer nam je tu sve slobodno pak smo zadovoljni s magjari vu miru živimo šnjimi a drugač je to vu Slavoniji, gđe magjari do sada nisu smeli popévati vu cirkvi magjarski. Sada njim bude i to dozvoljeno.

Ova jesen bude vnoo znamenitosti donesla. Budimo strpljivi do jeseni već bu- demo vidli, kaj bude novoga vu politici.

KAJ JE NOVOGA ?

— **Trgovina sada.** Földmivelésügyi miniszter bude i ovo leto na pomoć onim, ki čuda sada imaju na prodaju. Miniszterski komisar orsačkoga sadogojstva bude dal iz- kaza napraviti od za prodaju javlenoga sada, i ov izkaz će se svim trgovcom poslati vu tudje orsage, šteri s sadom trgujeju. Što bude sada imel na prodaju, dobro bude, ako javi i to kuliko po priliki imel földmi- velési miniszteriumu.

— **Lépo pripečenje štejemo iz novin.** V Militički občini v Banatu je ob- činsko poglavarstvo izreklo da te občine 15 vultic jednu-jednu po Kossuth Lajos i Deák Ferenc imenu, ostali 13 vultic po imenu 13 aradski mučenikov Kiss Ernő, Lázár Vilmos, Schweidel József, Deszseffy Arisztid, Nagy Sándor József, Damjanich János, Gr. Vécsey Károly, Knežich Károly, Pöfthenberg Ernő, Török Ignác, Gr. Leiningen-Westerburg Károly. Lahner György, Aulich Lajos imenuvati. Vu tom selu nemci stanujeju. Kak dobri domorodci su to! Kak lépi hvale i nasledu- vanja vráden čin je to!

— **Nevolja našega orsaga.** Seg a moremo s Božjom pomoćjom čuvati, be- tege i druge nesreće pretrpeti, nego cigane, ovo neprilično ljudstvo niti spokoriti, niti na dobro navćiti, na stalno mesto nastaniti nemremo. V drugi orsagi su čisto na krat- kom obhodili z njimi. Uništili su je, kak divje stvarí. Šteri su ostali, bežali su vun s toga orsaga, kam drugam, kam knam, ar su čuli, da tu njiva vlačelini. Polje gore, bręgi, doline sve je njihovo. Još i kaj je pod lokotom i ono odneseju. Ove dneve je jedna trupa kroz tri varmegije robila sve, kaj su mogli porobiti. Sreća, da su ne još koga vmorili. Ar ono ljudstvo je prez ikak- voga človečjega čutenja človeka vmorili mu je tuliko, kak kakvo živinče zaklati. Svi moramo biti na pomoć miniszteriumu, da se jenput ovo ljudstvo spokori i na navuk napelja.

— **Konec svéta.** Jeden amerikanski vjerski temeljitelj je prorokoval svojim vjer-

niki, da 15-ga septembra ove godine vu sredu na večer svét se bude porušil. Pove- dal je, da zemlja i sunce raspusti se vu celom svétu. Na ovim danu svi ljudi budu se pogubili, samo on i njegovi vjerniki budu mogli iti vu nebu. — Ovaj profeta do 15-ga septembra dobil bude čudaj vjernikov i ču- daj peneze, da navek su je takvi ljudi, koji sve lahko vjerjeju, nego ja tak mislim, da on ne bude čekal do toga dana, nego prije bude skočil.

— **Zaklal je svoje dete.** Léni človek je bil Aranyi Gábor šneiderski težak vu Nagyváradu. Delati je nikaj ne štel. Žal mu je bilo, da njegov svekar svoju blago, oko 100 jezero kruna, na njegovu čer Veroniki je ostavil. Jedenput je Veroniku opravil vu lépu opravu, onda pak ju je s jednom re- volverom vubil. Mrtveno telo je odnesel na najze pak slalom je lepo pokrill. Mater, koja je ov dan nebila domaj, kak je došla dimo odmah je iskala Veroniku, nego muž joj je lagal, da pucica je odisla tvoji kumici. Drugi dan, da su već Veroniku svigdi iskali i na najzi su našli, skočil je Aranyi iz doma vu Komárom. Sud koji je odmah misli, da je oteč zaklal svoju dete, svigdi ga iskal, i srečno ga vlovil vu Komáromu Aranyija, koji je tužbu odmah priznal. Sudili su ga na čeli život vu rest.

— **Materinska ljubav.** Od neizmerno velike ljubavi, kak samo mati more ljubiti svoje dete, se šteje vu ovom pripečenju: Na Alaska zvanom polotoku u Severnoj Ame- rikici su na jednoj puščini lovci našli jednu indijavericu, štera je zabludila i već par dni vu najvećkoj težkoći živela i hranila svoje malo detešce. Da su ju jagari našli, bila je već čisto oslabljena i na ruki je imela ve- liku ranu. Da su ju pitali, od česa ima ranu na ruki, smejuć njim je odgovorila, da si već ni imela s čim dete hraniti, da mrti kakvu ribu vlovil, na vodicu napeljati si je strgela s ruke meso; i s veseljem je pove- dala, da je ovak vlovila par rib, pak si je ovak dete od glada, od smrti oslobodila.

— **Vmiranje.** Kováts Gyula, légradski notarijuš je 30-ga julišua v Légradu vumrl. Pokojnik je 47 lét bil star.

Simon Istvana, notarjuša u Drávanagy- falu žena rođena Németh Irén je 2-ga ovoga meseca u Vörösbérenyu vumrla. Pokojnica je 27 lét bila stara.

Naj počivaju vu miru Božjem!

— **Što je kriv?** V Taliándörögđ zva- nom selu su se mala deca igrala. Došli su do šibic, pak su si kraj škednja zakurili. Za kratek čas se je vužgal škedenj i vu taj velikoj suši i vrućini se je ogenj fletno širil. 14 hiž i mnogo kozlic i gospodarski stauji je zgorelo. Posle tak velike nesreće navadno pitamo, što je kriv? Krivi su najprvič rodi- telji, ki se ne paziju na malu, nerazumnu dećicu. Drugoć pak poglavari, ki nećeju to pripoznati, da za tak malu decu je potrebna škola, ovoda.

— **Ljude su švircali.** Dobru službu su imeli dva foringaši Rituper István i Tem- lin Ferenc iz Gesztenyása, samo po krivom putu. Vu tudje orsage je samo iz putnim listom moći odputavati. Ki takvoga lista nema, škoda da bi se na put spravil. ar na želez- nici, predi neg bi čez hatar išel, ga redari primeju i nazaj pošleju. Tijam tu od nas, iz Zalavarnegyije su mogli pešice iti, samo da se nebi po čugu s redari srelí, čez Vas- vármegiju u Muraszombat i od ovdú su je ovi dva foringaši mogli peljati prek u Šta- jersko, odkud njim je već sloboda put. Žandari su spazili, da ovi dva foringaši se

gustoput peljaju, i prèk vrnoga pašasov imaju na koli, dimo se pak uvek s praznem peljaju. Da su je rotali, iz njivoga valovanja su se osvedočili, da su ljude šviricali. Prèk su dani sudu.

— **S doma je zginul.** Zserdén Istvánov sin iz Nagypalina, 27 lèt star, slabe pameti, takaj imenom Istvan je pred par dnevi s doma odisel, njegvi neznanju za njega, zginul je. Kak je otec povedal, dečko je leđican, visoki, èrno kožnati, ima žutkaste lase i mustaèe. Da je sdoma odisel je imel èrnoga škrljaka, s debeloga platna robaèu i gaèe, èrnoga prusleka i farbarskoga fertufa. Dečko je mirnoga ponašanja i tihi. Ako bi takov dečko morli komu došel, naj ga prijavi v kancelariji pri notarijušu, ili pri birovu, ki bude dalje javil i dečka na brigi imel.

— **Opet jedna nesreèa.** Veè niti neznanju ljudi s èèm i kak bi se morali silje, drèvje, gorice obraniti proti svakojaèkim belegom, kaj po listju, na sadu, ili na korenju vnišèuje biline i ovak ves posel i trud kroz èelo leto je ljudem zabavad, nikvoga ili jako maloga hasna daje njiv trud. Ve su se pak opet nekakvi novu formu šèrvi zmogli, šteri kuruzu pregrizeju i v zemlji pojdeju. Lani su to počeli ljudi bolje spaziti v gorjem Medjimurju, ki su duhana sadili. Nesterim su èista uništili duhana takvi zelenkasti, nešterim gosenicam spodobni šèrvi. Veè i predi su se žene tužile, da salatu, glavaticu, vugorka njim kukci oèeju uništili. Seguro su isto takvi šèrvari to, šteri ve v polju, v kuruzi tak velikoga kvara delaju.

— **Dajte si svinje proti betegu vèèpiti.** Svinje posud jako doli ideju, i ljudi si nikaj nemreju sami vu tom pogibelju pomoèi. Jesu okolice, gède su ljudi posluhnuli svoje voditelje, kolarske službenike èinovnike prèk su si dali svinje vèèpiti. Tam je ve nikva pogibelj nè. Od naše strani mi takaj opominamo vas, poslušnite svoje èinovnike, najte gledati ov mali strošek, pak barem budete segurni, da kaj malo blaga imate, da èe vam ovak ostali i k hasnu dojt. Stanite svi skup v občini, ovak bude menje koštalo, dajte si sve svinje vèèpiti. Ne samo svinje, nego i rogatu marhu i konje si daju po drugi okolica èèpiti. Tam ne èekaju, dok se beteg počne, ar onda bi stoper po velikom kvaru došli na dobru misel, to pak nebi bilo spametno gospodarstvo.

— **Unteroficiri pri soldaèiji.** I do ve je malo unteroficirov duže služuju, toje, malo je ostalo duže med soldati, kak su si tri leta odslužili; a vezda, ako budu samo dvi leti morali služiti, onda bude jošmenje dobro podvuèeni unteroficirov. Zato ministzer veè ve išèe deèke, unteroficire, ki bi duže služili. Obèeàno je takvim, da si zvršuju leta pri soldaèiji, da bude obskrbljeno za nje, da budu stališ dobili ili službu, na primer pri železnici, na pošti, pri sudu i t. d. Ne samo za nje, nego ako se oženiju tam i za njive se bude obskrblilo, ako bi na primer sto zbatežal, ili da su deca veè za školu. Lepi stališ je to, i mi samo preporučati moremo našim sinom, naj se trsiju ov stališ dostièi, ar svaki ki je tam ostal, ki je duže služil, svaki je odonud kak naobražen i vuèen èlovek vun došel i svaki zmed nji ima ve dobru službu.

— **S kozlice je doli opal.** Na Fakospuszti je Fandl István pet let stari deèec tak nesreèno doli opal s kozlice, da je za kratek èas tam na mestl vumrl.

— **Varaš prez vode.** V Kaposvaru ljudi nemaju, ili par dni su nè imeli vodu za piti, ne mortl zbog suše, nego ar se je

zleb, kud vodu dobivaju rezpoèil. Èuda ljudi je zbog toga zbatežalo.

— **Mrtve se je zbudil.** Èudno pripeèenje èitamo iz noviu. Vu Remete zvanog občini (Szatmármege) je vumrl Burnár Szimjen rumunj poljodelavec. Kak je to i tam navada, pred sprevodom su se ljudi, ki su se na prevod zišli, k stolu seli, ter su trošili, kaj jim je bilo podvorjeno. Nego jenput samo podigne se mrtvi z rake gori; kak to ljudi vidiju, razbežiju se svi od velikoga straha i samo na veèer su se opet skup zišli; i tam najdeju Szimjena med svèèami ležati, ar se je opet tak napil od žganice, kaj je tam bilo za ljudi pripravno, da je nikaj ne znal zase. I prvešu k mrtvomu spodobnu tamnost mu je pitvina, žganica zrokuvala.

— **Grof Eszterházy sveèenik.** Iz Innsbrucka (Tirol) javiju, da su tam Eszterházy György grofa za popa posvetili. Grof je veè 62 leta star.

Za mlada je bil soldat. 1866. leto je vojuval pri Königraucu. Do 1874 leta je bil med soldati, pri gardisti. Potlam se je oženil i imel je dvoj dece. Negro žena i pred par letmi deca su mu vumrla. Ovo ga je tak jako razzalostilo, da si je samo ovak mogel svoje tužno, oranjeno srce umiroviti.

— **Potres.** V Messini je pojduèi tjeđen opet bila potres. Ljudstvo je sve jako sprestrašeno.

— **Delano vino.** Projduèu jesen je dobra bratva bila. Èuda vina je obrodilo. Kleti, pevnice su još i ve pune vinom, goricni gazdi neznanju kud-kam s vinom, ar i letos dobro kažeju gorice, nebudu imeli dost posude za novo vino. Zato je vino ve fal moèi kupiti. Ipak kaj pišeju budapeštanske novine? To, da neizmerno èuda tak oga sredstva, takvoga praha razpošiljaju iz Budapešte vinskim trgovcom i krèmarom za vino delati. Ovim je nè dost, da moreju po 20—30 fillèrov jako dobro vinu kupiti, ovi èistu vodu oèeju ljudem za drage peneze tržiti. Pred par meseci su jednoga takvoga štacunara oštro kaštigali. Kajpak, takve stvari, toga praha tajno razpošiljaju. I ve se nesu mogli preèuditi na malti, zakaj pošiljaju tuliko stuèenoga cukora i stuèene soli veè više tjeđen, den na den vkraj. Javili su redarstvi i s ovimi skup su pregledali paklece. Vu pakleci je pak niti sol, niti cukor ne bil, nego ov prah za vino delati. Odmah su javili Markovits M. i Braun I. štacunare, ki su to sredstvo razpošiljali, takaj i ove vinske trgovce i krèmare ki ovak napunjavaju v pivnici lagve i s hamšijom žepu svoje. Takvi ljudi su vrèdni rešta!

— **Nesreèa jedne matere i sina.** Ovo èitamo: Vu Gödingu se je jeden Schenega zvani dijak igral s revolverom. Da ga ovak sim tam obraèa i proba, jenput samo poèi i strelil si je mater, štera je tam blizu nekaj delala. Siromaška mati je odmah vumrla. Da je to nesreèan i ves sprestrašeni sin videl obrne proti sebi èèv i strelil se je. Kak veliku žalost i nesreèu zrokuje lakomnost roditeljov. Poglejmo samo okoli. Naši dijaki, ki su ve na vakaciju dimo došli, kaj imaju vu ruki i kaj delaju? Navadno svaki ima ili pistolju ili flobert pušku, ili pak pušku. Ideju koli takvi mestov, kraj živic, kraj berekov, kraj kuruze pak strèlaju na ftièice Ovo njim je zabav. Kakva je to zabav? Oni, ki bi si morali srce ojaèiti, plemeniti, oni vutom najdeju veselje i zabav, da male ftièice, težaèke pesmare, batrivitelje, vrtlarove i vrtne težaèke fondaju, strèlaju.

Pak i to bi si morali premisliti roditelji, da je ve puno ljudi tu i tam v polju, da nebi koga strelil ili drugaè v nesreèu natiral. Lepo je, da se veè mladi deèki vuèuju èitajati s puškom baratati, nego to bi se morali na takvom mestu vuèiti i probati, gède je nè pogibeljno, pak nešèi naj bi na nje pazil, ki s puškom zna baratati. Naj se zideju na tjeđen jedenput dvaput takvi skup, pak naj oprosiju nekoga što bi je vuèil i što bi na nje pazil. Ovak bi se mogli i skupa muštrati, turnati, labdati i kajkakve hasnovite druge posle skup zvršiti. Ovak bi barem i roditelji bili mirni i dijaki bi imeli vugodnu vakaciju.

— **S šnellcuga bude moèi telefonirati.** Veè se na ničem ni moèi èuditi. Od dneva do dneva je moèi kaj novoga èitati, da su kaj znašli, kaj još pred par lèt bi bili za nemoguèe držali. I ve stejemo od takve èudnovite novine. Vegman Kálmán telegrafista u Szegedu je prekad Kiss Józsefu telegraficnomu direktoru jednu konstukciju, s šterom bi bilo moèi makar iz šnellcuga kam-god direkt telefonirati. Kiss direktor ovu konstukciju ne samo za dobru nego za glasovitu drži, i preporučil je kormanu, da ju s èim predi naj sprobaj.

— **Velika potres v Americi.** Vu Mexiko je bila velika potres. Tak vu glavnom varau, kak na okolici je potres velikoga kvara zrokuvala. Èuda ljudi je zgubilo življenje i èuda je plezirani. Željeznice i telegrafi su na veliki okolici unišèene.

— **Toèa.** Dali smo glasa od velike nesreèe, od toèe, štera je projduèi tjeđen po èelom Stajerskom velikoga kvara napravila. Ne samo silje je sve zmatila, drèvje oguljila, nego i zvèri je sve uništila. Ov viher je onda i na zahodnoj strani u Vasvarmegji takaj velikoga kvara napravil. I tam je osem hatarov èisto potukla toèa.

— **Ženitba.** Andrassy Gyula grof belügyminiszter je v hižni zakon stupil s vdovicom Andrassy Teodorovom rođenom Zichy Ella groficom.

— **Velika povodja.** U Mandzsuriji (severna Kina) je strašna povodja bila i više kak jezero ljudi se je potopilo. Kak se èuje, više kak 7 jezer hiz je vu vodi. Poplava voda se još uvek zdize.

— **Muž, šteri je pet let ni štel govori.** Èuden dogodaj pišeju novine iz Newyorka. Vu Newyorku su razpitali jednoga muža s ženom, ar muž od prvoga dneva, kak su presegli ne štel govori. Mam prvi den su se nekaj pošturali, i snešica je srdito viknula nad muža: Tiho! — Dobro je veli mož jako zbantavano — aki ti veè prvi den to oèes imeti, da tiho budem, budem postulnuli, i ja budem stalno muèal. I zadržal je svoju reè, makar kak mu se je žena smajhlala, raduvala mu se, ogolila ga ali to sve zabadava. Muž je to sve trpel i rad prijel nego stalno je muèal. Jedenput joj se itak tak vidlo ženi, da ga je ogrila, da èe muž opet poèeti govoriti: odprl si je vusta, parputi je nekaj za mrmral, nego opet si je skopil zube i dalje je muèal. Snešica se je zabadav napre veselila. Nego ve je i ona drugu formu poèela muža nanje jemati. Poèela je tručliva biti i na smrt si je sekirala i srdila muža: Preveè je posolila juhu, meso je jako osmodila, drugaèja hrana joj se prekuzmila, vu kavu na mesto cukora je petroliuma naljala, med duhan mu je prpa zmèšala, vu stolec mu je igle napikaia. Muž pak je s najveèšom zadovoljšèinom pil kavu s petroliumom, jel prikuzmane hrane, pušil

s prprom namešanoga duhana, niti onda je nikaj ni rekel, da se je sel pak se je na igle vpičil. Žena skorom, da je vec zdvojila. Jos jedno je ipak štela probati. Odišla je znjim na jednu zabav, gdé su sakojačke rakete strelali vu zrak. Muž se je dobro čutil i videti je bilo, da se dobro zabavlja, da vidi svakojačke lépe ognjene figure vu zrak leteli, nego niti réč je nê rekel. Vezda je vidla žena, da si nikaj nemre pomoči i k sudu je išla, da je razpitaju. Muža niti to ni genulo. I gda je žena odišla iz mužove hiže, pri razhajanju se je samo s glavom naklonil muž ženi.

— **Ciganí.** Ne samo robiju, kradeju, ljude zakoljeju ar niti tuliko dobvoga čutenja nemaju, kaj nema zvér, nego još i malu dečicu vkradneju. pak ideju znjom v tudji orsag, ne morti, da bi ju tam prodali, med sobom si je držiju i odhranjujeju. I ve štejemo od takve tatbine. Izda lani v aprilu mesecu je v Budapešti zginula pol 3 leta stara Singer Markušova pucika Vilma. Vu Nemškoj su žandari vidli jednu ciganicu, štera pelja sobom jednu puciku. Pucika je več v zdrapanoj opravi, ali ipak zasvim drugačkoga pogleda je. Žandari rotiju ciganicu, ali ona nikaj neče valovati. Sreča, da je pucika kroz magjerskoga tolnačnika sama znala povedati, kak se zove, odkud je i kak se njejni otec zove. Siromasiki otec si je več odputoval po puciku, za šteru su več mislili, da je zgubljena.

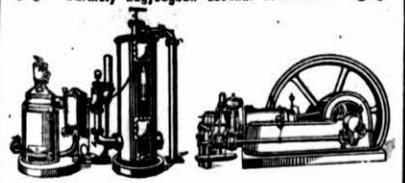
Za nove vlnske zakone, štampanje (bornjilvántartás) dobiva-ju se vu štamparnici Strausz Sándor Csáktornya.

Gabona árák. — Ciena žitka.

umázsa	1 m.-centl.	kor.	fill.
Buzs. elsőrendű	Pšenica	25 50 —	
Rozs.	Hrč	16 50 —	
Arpa	Ječmen	14 00 —	
Zab	Zolj	14 60 —	
Kukoricza	Kuruza nova	16 00 —	
Fehér bab új	Grah beli	16 00 —	
Sárga bab	zuti	14 00 —	
Vegyes bab	zméšan	13 20 —	
Kendermag	Konopljenoseme	16 00 —	
Lenmag	Len	20 00 —	
Tökmag	Koščice	19 00 —	
Bükköny	Grahorka	14 40 —	

Kedvező fizetési feltételek! Olcsó árak!
Figyelem! Mielőtt motort vesz, kérjen tőlünk ajánlatot, mert a világon a legjobb az eredeti Benz szívógázmotor.

Antrazit, faszén, brikett és hasonló tüzelőanyagokhoz egyaránt alkalmas.
 Bármely nagyságban azonnal szállítható.

Benzin, gáz és nyersolajmotorok a legegyszerűbb kivitelben gazdasági és ipari célra a legmesszebb menő szavatosság mellett kaphatók.
Kalmi és Engel motor és gépgyárában
 Budapest V., Lipót-körút 22. sz.
 Árjegyzék ingyen! Szakember kiküldetése díjlan!

IZÉLES! JO KIVITEL! MÉLTÁNYOS ÁRRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK.

FÜLBELVALÓK KARKÖTŐK NYAK-ÉKÉK GYÜRÖK MELLTÚK ORÁK LANCZOK ZSZUSZOK ÉVŐESZMÜZÖK EZÜST DISZTÁRGYAK LEGNA-GYÖBB VÁLASZTERA ÉS RESZERZEST FORRÁSÁ.

ZIRNER TESTVÉREK
 UTÓDA LESZT HUGO BUDAPEST, IV. VACZIUTCA 5. SZÁMBA A KRISTÓTFERELI KORTÉSZKÖZMŰ ÜZLETBEN
 AZ ÁRAK PÉNZTÁRSÁGOK ÉS BANKOK KÉLLŐ BIZTOSÍTÁSEKELLETT VÁSÁRLNI ÉSSZIVESSEN KÜLDÖM-VÁLASZTÉKOT.

ROPS

biztonsági gyorsfűző.

Tűzveszély kizárva.
 Ha felborul, elalszik.
 Szesz ki nem folyhat.
 Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasúri és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.
 Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.
 Képes prospectus ingyen és bérmentve.

Rops Fémárny Részvény-Társaság
 Budapest, V., Külső-Váci-út 74/16
 Helybeli elárusítók:
 Rosenberg Rezső, Weisz Sándor, Mráz Testvérek, Bernyák Károly utóda.

Boros hordók
 használtak és ujak
 3—40 hektóig
 előnyös árban kaphatók

Rosenberg Lajos péknél,
 598 2—3 Csáktornya.

Egy jó erkölcsű, a polgári iskola 3 osztályát végzett

fiú, tanulóknak
 felvétetik

Graner Testvérek
 fűszer- és rövidárú kereskedésében
 600 1—* Csáktornya.

A Néptakarékpenztár

Részvénytársaság Nagykanizsán
 Főtér, Bayer-cukrász-féle ház

Saját tőkék 830.000.— K.
 szerződéses viszonyban
 a Magyar országos központi takarékpénztárral,
 BUDAPESTEN
 (saját tőkéi 25 millió K.)

Elfogad betéteket Leszámitol pénztá-
 takarékkönyvre 4 1/2% reskedelmi és ipari tárcá-
 kamatra, folyószámlára megállapodás szerint; zátókat a legutányo-
 sabb kamattól mélt;
Engedélyez váltó- és folyószámla hitelt;

Előleget ad minden- Kötelezvényre
 nemű kölcsönt ad segélyegy-
 értékpapírra, vidéki pénz- lete keretében he-
 intézetek- és iparvállalatok zenkinti visszafizet-
 részvényeire, arany- és tésre;
 és ezüstneműekre és

Jelzálogkölcsonöket ad házra, telekre, földbirtokra
 a Magyar országos központi takarékpénztárral való
 szoros összeköttetésénél fogva, a legolcsóbban
 és legelőnyösebb feltételekkel nyújt 10—50 évig terjedő
 törlesztéses jelzálogkölcsonöket készpénzben
 vagy záloglevelekben.

Már lenálló jelzálogkölcsonöket
 előnyös feltételek mellett convertál.

Elfogad a banküzlet körébe tartozó
 mindennemű megbízásokat.
 Felvilágosítások mindenkinek készséggel adtnak.

Kiválasztás órák: délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig.
 595 3—3 Telefon-szám 126.

Pratri lagvi
 nove i hasnuvane
 od 3— do 40 hektolitra
 su za dobiti u jeftinij cjenu kod

Rosenberg Lajos pekar,
 Csáktornya.

Kirándulók figyelmébe!
 Bármely időre és irányba való társas kirándulásra igen alkalmas
 6 személyre való

automobil bérelhető.

Kilométerenkint 85 fillér. Egész napra 100 korona. Nagyobb utakra
 megegyezés szerinti árendedmény.

591 3—3 **FISCHKANDL LEÓ, VARAŽDIN.**
 Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TEJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENĐŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEJYZÉK INGYEN.

**Steckenpferd-
Liliumtejszappan**

Logonyhebb szappan arcbőrrre és szeplő
ellen jó hatással.

Mindenütt kapható!

960 24-40

MérlegHITELESÍTÉS
:: **Mérlegjavítás** ::
MérlegKÉSZÍTÉS

A »Mérlekhitelesítésről« szóló törvény életbelépése alkal-
mával van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy
műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tizedes, százados, tolos,
sulyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint waggon
mérleg és sulyok javítását gyorsan és pontosan eszköz-
löm a legutányosabb árak mellett. Minden mérleget
műhelyemből hitelesítetve szállítok el, ugy a
műhelyemben javítottakat is. — A javítás végett hozzam
be nem szállítható mérlegek javítására vidékre is első-
rendű munkásaimat küldöm. — A mérleg pontosságáért
kezeséget vállalok. — Munkásaim az ország elsőrendű
mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

— A nagyérdemű közönség megbízásait kérem. —

Kohn Samu 668 10-24

épelet-, műlakatos, drótfonógyáros és
:: mérlegjavító ::

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított háziasszer, mely már
sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szornok
bisonyult készványát, eszénál és meghűte-
sekénál, bedörzsolésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bontáslárok óvatossak legyünk és csak
olyan üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellá-
tott doboza van csomagolva. Ára üvegekben
K - 80, K 1.40 és K 2. — és úgyiszlólván min-
den gyógyszerárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.
DE Richter gyógyszerárba az „Arany országhoz”
Prágában, Elisabethstrasse 6 neu.
Mindennapi ártékülés.

Butorvásárlók figyelmébe!

Ha jó és olcsó bútort akar vá-
sárolni, forduljon bizalommal **HIRSCHL ÁRMIN**
kárpicés és diszitő butorraktárába
VARAŽDIN, Posta-utca 12. sz.

a hol a legolcsóbb árban szép és jó háló-, ebédlő-
és szalonberendezéseket haphat. Ugyanott min-
denféle diván a legolcsóbbtól a legfinomabbig ju-
tányos árban kapható. Javitások is elfogadtatnak.

593 3-3

ELSŐMAGYAR-HANGLENEZŐMAGYAR

Egy darab
kétoldalú lemez
4 K.

Nagyobb kötésünk folytán abban a kel-
lemes helyzetben vagyunk, hogy a GRA-
MOFON LEMEZEK árát leszállíthattuk
és ezentúl

legjobb felvételi kétoldalú lemezeket
4 koronáért szállíthatunk.

Kívánatra jegyzéket bérmentve küldünk:

Graner Testvérek
Csáktornya.

964 6-*

**STOCK - COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt. 856 40-52

Kapható minden jobb üzletben.

Császárfürdő Budapest. - Nyári és téli
maarend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívíz gyógy-
fürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-
medence és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással hasz-
nálatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál.
Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó-
és betelégzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve
küld

502 14-16
AZ IGAZGATÓSÁG.

Törvényesen védve. **„Kangya-sósorszesz”** Törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitünő, nélkülözhetetlen háziasszer bedörzsolésre.
nagy üveg ára 1 K. 50 fill.
867 40-52 Kis üveg ára 80 fill.

Kapható: Csáktornyan a gyógyszerertárban
és az egyedüli készítőnél:

Sziucs Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom
Zalamegye. (Számos elismerő levél).